

Policy for etikk og samfunnsansvar - styringspolicy

Innhold

1. Bane NORs grunnlag for etisk og samfunnsansvarlig drift	2
2. Formål og bruksområde	2
3. Ansvar og etterlevelse	2
4. Verdiene i Bane NOR	3
5. Vi tar samfunnsansvar ved å opptre bærekraftig og sikkert	3
6. Rapportering	4
7. Sanksjoner/avvikshåndtering	4
8. Revisjonsoversikt	4

1. Bane NORs grunnlag for etisk og samfunnsansvarlig drift

Bane NORs visjon er Norge på skinner. Vår strategiske retning og våre verdier er styrende når vi hver dag jobber for å gjennomføre vårt samfunnsoppdrag.

Grunnlaget for Bane NORs rolle og virke er beskrevet i Stortingsmelding Meld. St. 27 (2014-2015) «På rett spor – reform i jernbanesektoren», i Meld. St. 33 (2016-2017) Nasjonal transportplan 2018-2029, i Statens eierberetninger, og i statsbudsjettene. I Meld. St. 6 (2022-2023)¹ Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap - Statens direkte eierskap i selskaper, stiller staten tydelige forventninger til bærekraftig verdiskaping. Den gir også rammer og føringer for god eierstyring.

Bane NOR er medlem av FNs Global Compact som baserer seg på ti prinsipper på områdene menneskerettigheter, arbeidslivsstandarder, miljø og anti-korrupsjon. Tilslutning til Global Compact betyr at Bane NOR som ansvarlig bedrift vil gjøre sitt beste for å drive vår virksomhet i tråd med de ti prinsippene. Bane NOR tilstreber å bidra til oppfyllelse av FNs bærekraftsmål og har besluttet hvilke av FNs 17 bærekraftsmål som skal prioriteres særskilt i Bane NOR. Bane NOR har knyttet bærekraftsmålene til mål i konsernstrategien, samt til vesentlige bærekraftstema, og bestreber å være åpne om effektene Bane NOR skaper innenfor de ulike målene gjennom rapportering.

2. Formål og bruksområde

Policy for etikk og samfunnsansvar er en del av Bane NORs styrende dokumenter og inneholder krav om etisk adferd og ivaretagelse av selskapets samfunnsansvar. Tydelige krav skal sikre forutsigbarhet rundt forventet etisk korrekt adferd og hvordan alle skal bidra til etterlevelse.

3. Ansvar og etterlevelse

Kravene til etisk standard hos alle våre medarbeidere og samarbeidspartnere er høye. Denne policyen gjelder for alle medarbeidere (også innleide) og styremedlemmer i Bane NOR SF og tilhørende datterselskaper der eierskapet er mer enn 50%. Det er vårt felles ansvar at kravene til etterlevelse også tilstrebes utøvd der Bane NOR har et medeierskap, samt hos våre samarbeidspartnere (f.eks. leverandører, forretningspartnere og kunder).

Ledere i Bane NOR skal etterleve våre lederprinsipper og bygge opp under en kultur som gjenspeiler Bane NORs verdigrunnlag og de etiske retningslinjer i styringssystemet². Dette innebærer å gå foran som et godt eksempel ved å etterleve og kommunisere de etiske retningslinjene og ambisjoner om samfunnsansvar, og påse at policykravene følges.

Alle plikter å jobbe sammen hver dag for å gjennomføre Bane NORs samfunnsoppdrag på en bærekraftig, sikker, effektiv og kunderettet måte. Vi skal bidra til en bærekraftig og langsiktig utvikling ved å balansere økonomiske, sosiale og miljømessige forhold. Det påligger oss alle en aktivitetsplikt ved mistanke om eller kunnskap om avvik. Vi ivaretar samfunnsansvaret ved å bygge kompetanse og søke læring for å sikre kontinuerlig forbedring. Sammen skal vi omsette erfaring og læring til enda bedre gjennomføring av samfunnsoppdraget vårt.

¹ <https://www.regjeringen.no/no/tema/naringsliv/statlig-eierskap/statens-forventninger-til-selskapene/id2679226/>

² Konsernprosedyre for etikk, Personalhåndboken og Lederhåndboken.

4. Verdiene i Bane NOR

Etikk og samfunnsansvarskravene bygger på verdiene i Bane NOR. Vi skal være åpne, respektfulle, engasjerte og nytenkende.

- Åpen
 - Vi deler og samarbeider for å lykkes
 - Vi verdsetter mangfold og nye perspektiver
 - Vi tar opp etiske dilemmaer og handler med integritet
 - Vi er åpne og ærlige i vår forretningsdrift
- Respektfull
 - Vi møter hverandre og omverden med respekt, toleranse og tillit
 - Vi setter sikkerheten først
 - Vi fremmer bærekraft, etisk bevissthet og sosialt ansvar
- Engasjert
 - Vi er alle ambassadører for Bane NOR
 - Vi tenker helhet og er løsningsorienterte
 - Vi tar ansvar for egen kompetanse og faglig utvikling
- Nytenkende
 - Vi er nysgjerrige, søker ny kunnskap og lærer av erfaringer
 - Vi bruker hverandres kompetanse for å levere gode resultater
 - Vi utfordrer etablerte sannheter
 - Vi er modige og drivende i endring og utvikling

5. Vi tar samfunnsansvar ved å opptre bærekraftig og sikkert

Verdigrunnet er grunnleggende for vår arbeidshverdag og i ivaretagelsen av et forsvarlig arbeidsmiljø. Lover og konsernets regler følges, og vi skal opptre ansvarlig ved å utøve god selskapsledelse og sammen bidra til å løfte hverandre og våre samarbeidspartnere. Vi skal bruke vår ledende rolle til å sikre langsiktig verdiskaping igjennom våre prioriterte områder

- **Sikkerheten til alle medarbeidere Bane NOR og alle eksterne som bidrar og/eller påvirkes av** Bane NORs virksomhet er vår førsteprioritet. Det er alles ansvar hver eneste dag. Derfor skal vi i Bane NOR ha oversikt over virksomhetens organisasjon, herunder hvordan ansvar, oppgaver og myndighet for arbeidet med helse, miljø og sikkerhet er fordelt.
- **Digital sikkerhet** øker i viktighet med en digitalisert jernbane. Vi er en kompetansebedrift hvor verdifull kunnskap og informasjon behandles digitalt. Digital togfremføring skal være trygg, moderne, kundevennlig og kostnadseffektiv. Vi skal opptre aktsomt og respektfullt i vår digitale hverdag, og ha respekt for personvernet.
- **Samfunnssikkerhet og beredskap** er integrert i vår ordinære virksomhets- og sikkerhetsstyring. Igjennom samhandling på tvers av fagmiljøer sikrer vi at vår tilnærming til samfunnssikkerhet og beredskap ivaretar behovet for forebygging, beredskap, krisehåndtering og gjenoppretting. Vi i Bane

NOR bidrar til trygg og robust jernbane som imøtekommer samfunnets forventning om transportsikkerhet, fremkommelighet og opprettholdelse av jernbanens transportevne.

- **Grunnleggende menneskerettigheter** respekteres og støttes, slik de fremkommer i internasjonale konvensjoner og norske lover i all vår virksomhet. Vi er oppmerksomme på ulike gruppers behov og verdien av inkludering og mangfold. Bane NOR oppfordrer medarbeidere til å organisere seg og fremmer denne retten i alle våre aktiviteter.
- **Kritikkverdige forhold**, slik som alle former for korrupsjon, økonomisk - og miljøkriminalitet og brudd på arbeidstakerrettigheter og andre former for arbeidslivskriminalitet, skal systematisk forebygges, avdekkes og følges opp i all vår virksomhet og i leverandørkjeden. Varslingskanalen kan benyttes, hvis det å si fra til en leder eller andre tillitspersoner oppleves som krevende.
- **Klima- og miljøfotavtrykket** skal reduseres ved at vi er en tydelig bestiller som sammen med våre leverandører reduserer negativ påvirkning på miljøet og klimagassutslippene, og utvikler innovative og bærekraftige løsninger for en moderne jernbaneinfrastruktur.
- **Naturmangfold og risiko knyttet til natur** skal hensyntas ved at Bane NOR sammen med våre leverandører aktivt jobber for å ivareta natur og naturmangfold og redusere negativ påvirkning på natur, naturmangfold og økosystemer.
- **Samfunnsaktørrollen Bane NOR** har i alle lokalsamfunn hvor vi har virksomhet, skal gjennomføres på en respektfull og åpen måte, i tråd med våre verdier.

6. Rapportering

I rapporteringen til styret inngår:

- Compliance Officer rapporterer til styret på bakgrunn av mandatet gitt av styret for rollen. I henhold til mandatet skal det rapporteres på compliancerisk som inkluderer Etikk (herunder menneskerettigheter) og økonomiske misligheter.
- Bærekraftrapporten redegjør for Bane NORs måloppnåelse innen egendefinerte bærekraftmål og opp mot gjeldende lovkrav.

7. Sanksjoner/avvikshåndtering

Styremedlemmer og medarbeidere skal alle bekrefte at de har lest og er kjent med Bane NORs etiske retningslinjer, og årlig fullføre Bane NORs e-læringskurs i etikk og samfunnsansvar. Policy og retningslinjer kan ikke avvikes, og alle medarbeidere skal gjøres kjent med at avvik kan få konsekvenser for den enkelte.

8. Revisjonsoversikt

Rev nr	Dato	Hovedendring
006	27.02.2023	Mindre endringer basert på Meld. St. 6 (2022–2023). Naturmangfold nytt punkt.